

УДК 338.4

DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-3583/24.18>**Семенда О.В.**

кандидат економічних наук, доцент

Уманський національний університет садівництва

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6690-645X>

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ПІДСИСТЕМАХ ЛОГІСТИКИ

Сучасний ланцюг поставок являє собою мережеву систему орієнтовану на процес управління від виробництва до кінцевої доставки. Це вимагає відповідного управління, а також варіанти технічних рішень, які все частіше використовуються в усіх сферах. Ділові, внутрішні та соціальні аспекти дедалі більше визначають, чого має досягнути логістика, і визначають, які окремі послуги потрібно покращити. Кожна окрема логістична служба має певний залежний зв'язок з іншими послугами. Цей взаємозалежний зв'язок може призвести до того, що одна продуктивність майже не вплине на іншу, коли вона оптимізована, тобто вона може бути відносно нейтральною. Однак так само можливо, що покращення одного аспекту матиме сприятливий вплив на інший або негативно впливатиме на інші логістичні результати. У будь-якому випадку, оптимізація логістичної системи та супутні заходи призводять до збільшення витрат або негативно впливають на інші значення ефективності доставки. У статті фрагментарно розглядаються цільові функції підприємницької діяльності, підрозділяються на отримання доходу і ощадливість і засновані на її теоретико-методологічному апараті. Головна увага приділена участі та перспективам розвитку підприємницької діяльності у вирішенні завдань, що підлягають вирішенню у логістиці.

Ключові слова: логістика, підприємницька діяльність, логістична концепція, підсистема, завдання.

Постановка проблеми. Успіх будь-якого бізнесу залежить від функціональної системи логістики. Це пояснюється тим, що діяльність, пов'язана з логістикою, впливає на конкурентоспроможність і функціональність підприємства. Логістична діяльність стосується управління товарами, послугами та пов'язаними даними між пунктами виробництва та споживання. Крім того, управління логістикою впливає на відносин із клієнтами та на внутрішні процеси і є важливою складовою ділових операцій. Тема є актуальною, адже дає змогу визначити труднощі в реалізації логістичної діяльності підприємства від оцінки потреб до розподілу товару, які можуть призвести до значних витрат у довгостроковій перспективі, тому їх краще виявити на ранній стадії.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика управління та удосконалення логістичної діяльності знайшли своє відображення в багатьох публікаціях дослідників. Серед яких слід виокремити: М. А. Окландера [1], Є. В. Крикавського [2], О. В. Нікішину [3], І. І. Савенко [4], Г. О. Пчелянську [5; 6], В. О. Шишкіна [7; 8; 9], О. Несторенко [10], А. Галкіна [11], Ю. Попову [12; 13] та інших.

Мета статті полягає у виявленні можливості практичного використання підприємницької діяльності у логістиці. У зв'язку із цим виникла необхідність проведення аналізу багатопланового змісту поняття підприємницької діяльності. У ній має місце теоретична та методологічна спрямованість. Теоретична – у вигляді набору певних ідей та поглядів, сукупності положень діяльності як об'єкта чи категорії, об'єднаної загальними ознаками, принципами та факторами. Методологічна – у вигляді сукупності застосовуваних прийомів та методів, способів та засобів діяльності.

Виклад основного матеріалу. Оскільки логістика проникає в різні сфери підприємницької діяльності, у науковій літературі це поняття трактується по-різному, що свідчить про дискусію в науковому середовищі

щодо змісту поняття «логістика». У численних підручниках, навчальних посібниках, монографіях, статтях, присвячених підприємницькій діяльності, наводяться формулювання, які розкривають суть цього поняття. В даному дослідженні не ставити завдання розширення або модифікації існуючих визначень для пояснення та доповнення підприємницьких концепцій. З точки зору теорії та методології, зміст існуючої концепції підприємницької діяльності можна розділити на такі напрямки: цільова спрямованість, характеристика діяльності, людський потенціал, використовуваний інструментарій. Коротко розглянемо їх.

Перший напрям – цільова спрямованість – має дві відмінні цілі, акцентуючи увагу на підприємницькій діяльності. Першою метою, представленою в багатьох виданнях, включаючи словники та посібники, є отримання доходу та прибутку. Тому підприємницька діяльність для досягнення цієї мети базується на комерціалізації. Проте в національній економіці існує державний сектор, який не передбачає комерційного започаткування підприємницької діяльності. Об'єктами некомерційної діяльності, що повністю фінансуються з державного бюджету, є інституційні структури (законодавча та виконавча), наука, військово-промислові комплекси, збройні сили, правоохоронні органи. Крім того, з державного бюджету частково фінансуються охорона здоров'я, освіта, будівництво, народне господарство, спорт. Суб'єкти, які повністю або частково фінансуються за рахунок коштів державного бюджету, у своїй підприємницькій діяльності не отримують доходу або прибутку. Тому в деяких публікаціях у роз'ясненнях, що визначають поняття підприємницької діяльності, відсутня цільова функція, тобто отримання доходу, прибутку, а метою підприємницької діяльності є економічність. Економічність означає ощадливість і раціональне використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів. Незалежно від цільової функції така

економіка є загальною рисою підприємництва. Проте економія та раціональне використання різних ресурсів є лише інструментом досягнення головної мети при отриманні доходу, прибутку – основна функція, а для тих, що повністю або частково фінансуються з державного бюджету, є цільовою функцією, а її реалізація спрямована на активне підприємництво.

Другий напрямок – характеристика діяльності – включає новаторський стиль ведення бізнесу, спрямованість на інновації, створення та впровадження нововведень, спрямованість на раціоналізацію та оптимізацію прийняття рішень, гнучкість і швидкість реагування на ринкове середовище, що змінюється, спрямованість у майбутнє, формування найкращих організаційних та економічних умов для виробничо-господарської діяльності.

Третій напрямок – людський потенціал – йдеться про ініціативу та самостійність; набір якостей і навичок знаходити та використовувати найкращу комбінацію ресурсів для здійснення діяльності; здатність приймати раціональні та послідовні рішення, уміння залучати та використовувати ресурси з різних джерел для вирішення поставлених завдань, творчий підхід та креативне мислення, здатність аналізувати, прогнозувати та досягати кінцевих результатів за мінімальних витрат, винахідливість та практичність.

Четвертий напрямок – використовуваний інструментарій – передбачає прогнозування економічних і соціальних наслідків прийнятих рішень; використання результатів науки, техніки та передового досвіду в різних сферах діяльності; раціональне поєднання факторів виробництва; постійний пошук і розробку нових технологій, що стимулюють інноваційні, організаційні та ринкові можливості, валідація та розвиток процесів впровадження інновацій.

Усі позиції, що входять до складу розглянутих напрямів, є узагальненням змісту концептуального інструментарію підприємницької діяльності, висвітленого в літературі. У свою чергу, з вищевикладеного слід зробити висновок про те, що підприємництво є тією чи іншою мірою важливою частиною практичної всієї діяльності, спрямованої на виробництво продукції, виконання та надання різноманітних послуг.

Враховуючи той факт, що в основі будь-якої діяльності, в тому числі й підприємницької, лежить праця (інтелектуальна чи фізична або їх поєднання), доцільно зосередити увагу на видах праці, які створюють економічні вигоди для суспільства.

Що стосується праці, розглянемо класифікацію її типів представлену британським вченим класичної політичної економії Дж. С. Міллем (1806–1873), яка полягає в наступному, розподіл праці [14]: витрачений на виробництво продуктів; використовуваний при виготовленні знарядь та предметів праці, що застосовуються для продуктів; використовуваний для захисту виробництва (будівлі, споруди, склади); що стосується доставки вироблених продуктів (навантаження, розвантаження, перевезення); використовується при реалізації товарів, зокрема у торгівлі.

Фактично всі представлені види праці пов'язані із логістикою – системою управління потоковими процесами, зокрема матеріальними. При цьому логістика керує процесом руху товару як у матеріальному виробництві (промислові підприємства), так та у сфері

послуг (освіта, охорона здоров'я, житлово-комунальне господарство, суб'єкти, обслуговуючі населення).

Традиційно логістика складається з низки підсистем, до яких належать: матеріально-технічне постачання; складське господарство; рух матеріальних ресурсів, проміжної та кінцевої готової продукції у виробництві; транспортно-ремонтне господарство; управління запасами продуктів, що зберігаються; розподіл (збут) продуктів, включаючи торгівлю.

Теоретико-методологічний апарат логістики базується на логістичних концепціях, основними з яких є [15]:

- загальних (сумарних) логістичних витрат – заснована на розрахунку ефективності прийнятих рішень у конкретній підсистемі логістики за узгодження з діяльністю та виконуваними функціями в інших її підсистемах;

- інтегрованої логістики – полягає у спільних скоординованих діях всіх підсистем логістики, заснованих на швидкості реакції на запити споживачів та підвищення якості їх обслуговування за рахунок консолідації перевезень, мінімізації обсягів запасів, скорочення термінів виконання замовлень;

- управління ланцюгами постачання – включає формування життєздатної інфраструктури логістики, що поєднують ланки ланцюга та суб'єкти, що супроводжують і підтримують процес руху товару;

- реінжинірингу бізнес-процесів у логістиці – покликана раціоналізувати не функції, а логістичні процеси за рахунок їх реконструкції та реструктуризації.

Підприємницька діяльність у логістиці включає до свого складу її характеристики, здібності людини та використовуваний інструментарій, представлені раніше, а також ґрунтується на перерахованих логістичних концепціях.

Щодо конкретної практичної підприємницької діяльності, спрямованої на раціоналізацію та оптимізацію логістичних процесів, а також економію всіх видів логістичних витрат, то її доцільно розглянути у вигляді поставлених і розв'язуваних завдань кожній із підсистем логістики. При цьому у вирішенні завдань використовується ціла низка методів: економічні (методи аналізу ABC та XYZ); математичні (методи прогнозування та моделювання); евристичні (методи дерева рішень, Монте Карло); економіко-математичні (методи центру важкості, функціонально-вартісного аналізу); організаційно-економічні (управління за цілями, нормативний метод).

У підсистемі «Матеріально-технічне постачання» вирішуються такі завдання: вибір оптимального варіанту транзитної або складської форм постачання або їх поєднання (постачання продукту безпосередньо від виробника до споживача або через розподільчий центр); встановлення окремих функцій постачання, які можуть бути передані на аутсорсинг (наприклад, збирання та обробка інформації про потенційних постачальників); визначення ступеня централізації та децентралізації постачання на різних рівнях управління (підприємство, підгалузь, галузь промислового виробництва); розрахунок оптимальних термінів реновації транспортних засобів, складського та торговельного обладнання (розрахункове завдання, оптимізуюча продуктивність, економічність та екологічність технічних пристроїв).

Підсистема «Складське господарство» включає до свого складу такі задачі [16]: прогнозування величини показників якості обслуговування споживачів з обліком обсягів продуктів, кількості перевалок вантажів та оборотності оборотних коштів; контроль терміну складського зберігання матеріально-технічних ресурсів (раціоналізація черговості відпустки продуктів споживачам); раціональний вибір упаковки залежно від кількості дрібних партій та вантажопідйомності транспортних засобів (раціоналізація процесів формування транспортних одиниць та транспортних партій).

У підсистемі «Рух матеріальних ресурсів, проміжної та готової продукції виробництва» вирішуються завдання [17]: розробка календарно-планових нормативів забезпечення технологічних виробничих процесів матеріально-технічними ресурсами (розрахунок графіків черговості переміщення матеріалів, заготовок, деталей, комплектуючих виробів); розрахунок матеріаломісткості продукції залежно від прогресивних технологій і сучасних технічних пристроїв, що використовуються (впровадження технологій та обладнання, що дозволяють знижувати виробничі відходи); розрахунок потреби у матеріально-технічних ресурсах на виробничу модифікації (використання максимальної кількості найменування деталей та вузлів, переходять з базового виробу виробу модифікації).

У підсистемі «Транспортно-ремонтне господарство» як основні вирішуються завдання: вибір способу перевезень вантажів у залежності від виду транспорту, типу продуктів та організаційно-економічних умов перевізного процесу (використання одного або декількох видів транспорту, а також транспортних засобів); раціональне використання транспортних засобів за часом та вантажопідйомністю (моделювання вибору транспортних засобів за їх технічними характеристиками); проектування оптимальних маршрутів руху вантажних транспортних засобів (вибір оптимальних варіантів напрямків руху транспорту залежно від конкретних дорожніх умов); планування та прогнозування потреби у запасних частинах та супутніх матеріалах, необхідних для обслуговування та ремонту транспортних засобів (розрахунок кількості запасних частин залежно від категорій складності ремонту).

У підсистемі «Управління запасами» реалізуються завдання [18]: оптимізація продуктів, що зберігаються за обсягами поточних, страхових, підготовчих та сезонних запасів (розрахунок величини запасів з фіксованим розміром замовлення або з фіксованим інтервалом часу між замовленнями); оптимізація запасів матеріально-технічних ресурсів, що перебувають у дорозі в процесі перевезення (розрахунок запасу в залежності

від часу знаходження вантажу в шляхи та його обсягу); визначення точки замовлення з урахуванням резерву часу між датою розміщення замовлення та датою його виконання (оптимізація всіх процедур, пов'язаних із виконанням замовлення – прийом, обробка, розміщення, доставка).

У підсистемі «Розподіл (збут) продуктів, включаючи торгівлю», вирішуються завдання [19]: прогнозування ринкової ситуації на товарних ринках, на яких реалізуються продукти (розрахунок прогнозів із використанням аналітичних моделей, у тому числі імітаційних); пошук та знаходження нових ринків або їх сегментів (застосування маркетингового інструментарію у освоєнні нових ринків збуту продуктів); формування та розвиток нових каналів розподілу продуктів (розподіл запасів у каналах із використанням методів пропорційного розподілу); розрахунок мінімальної та максимальної норми запасів товарів у торгових точках (застосування методу максимального потоку).

Одним із найважливіших завдань, яке мають вирішувати практично всі логістичні підсистеми, є оптимізація термінів оновлення (своєчасної заміни) технічного обладнання. Вирішення цієї проблеми зводиться до порівняння продуктивності та економічності використовуваних технічних засобів (транспортних засобів, складів і торгового обладнання) з аналогічними параметрами нових технічних засобів, що з'являються на ринку.

Продуктивність технічного обладнання характеризується обсягом виконаної роботи за одиницю часу, економічність – витратами на споживання енергії, ремонтно-профілактичні роботи, усунення несправностей, що виникають під час експлуатації. Таким чином, операційний дохід для існуючого та нового технологічного обладнання розраховується та порівнюється.

Для прийняття бізнес-рішень у підсистемах логістики, таких як транспортування, складування та збут, необхідний аналіз реінжинірингу на основі низки техніко-економічних показників (табл. 1).

Для підвищення ефективності використання складських площ та обсягів, а також транспортних засобів за часом та вантажопідйомністю, мінімізації втрат продуктів при навантаженні, розвантаженні та перевезенні, підвищенні продуктивності праці працюючих на складі необхідне здійснення низки заходів.

У зв'язку з цим підприємницькі рішення зводяться до наступного: раціональна організація транспортних та складських процедур (складання графіків та маршрутів руху транспортних засобів, розміщення продуктів складі виходячи з суміщення результатів проведеного аналізу методами ABC і XYZ); максимальні механіза-

Таблиця 1 – Показники транспортної, складської та збутової діяльності

Підсистема	Основні показники
Транспортна	Коефіцієнт використання транспортних засобів за часом. Коефіцієнт використання транспортних засобів по вантажопідйомності. Відсоток порожнього пробігу транспортних засобів. Коефіцієнт інтенсивного навантаження транспортних засобів
Складська	Коефіцієнт оборотності матеріальних ресурсів. Коефіцієнт використання обсягу та площі складу. Коефіцієнт використання підйомно-транспортного устаткування. Середня продуктивність одного працюючого
Збутова	Втрати продукції при вантажно-розвантажувальних та перевізних операціях. Кількість учасників посередницької мережі. Питома вага товарів, доставлених власним транспортом. Обсяг поставок по тривалим договорам

ція та автоматизація вантажно-розвантажувальних та складських операцій, раціоналізація ручних робочих рухів; можливість використання інсорсингу та аутсорсингу певної частини складських та перевізних процесів; пошук можливості укладання тривалих контрактів на постачання товарів.

Висновки. Виходячи з викладеного, слід зазначити, що підприємницька діяльність активно бере участь у вирішенні логістичних завдань практично у всіх сферах, включаючи транспортно-технічне обслуговування,

виробництво, матеріально-технологічне постачання, управління запасами, реалізацію продукції споживачам.

Розвиток технічного прогресу, особливо інформаційних технологій, і навіть поява сучасного виробничого та економіко-технічного обладнання, що використовується в логістиці, дозволить розширити та поглибити методи та інструменти, які використовуються в підприємницькій діяльності, в тому числі економіко-математичні методи, і моделі підвищення ефективності логістики в її різних підсистемах і в цілому.

Список використаних джерел:

1. Окландер М. А. Логістика: підручник. Київ: Центр учбової літератури. 2008. 346 с.
2. Крикавський Є. В., Наконечна Т. В. Від холодної логістики до ланцюгів холодних поставок. *Вісник Національного університету Львівська політехніка. Логістика*. 2016. № 846. С. 79–84.
3. Нікішина О. В. Інклюзивний підхід до формування логістичних ланцюгів аграрного ринку України. *Економіка АПК*. 2020. № 1. С. 46–55.
4. Савенко І. І., Седіков Д. В. Логістичний менеджмент, як інструмент оптимізації логістичних витрат. *Food Industry Economics*. 2020. № 12(3).
5. Дибчук Л. В., Пчелянська Г. О. Маркетингово-логістична модель дистрибуції на продовольчому ринку. *Problems of Economy*. 2019. № 37(3).
6. Пчелянська Г., Стефаненко К. Ціноутворення логістичних послуг. *Молодий вчений*. 2020. № 11 (87). С. 197–200.
7. Шишкін В. О., Бахметова Я. Ю. Перспективи використання логістичної стратегії як умова забезпечення конкурентоспроможності підприємства. *Modern Economics*. 2019. № 14(2019). С. 296–300. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V14\(2019\)-46](https://doi.org/10.31521/modecon.V14(2019)-46).
8. Shyshkin V., Nikolayevska A. Проектування логістичних систем як складова ефективного функціонування підприємства. *Менеджмент та підприємництво: тренди розвитку*. 2019. № 3(09). С. 107–116. DOI: <https://doi.org/10.26661/2522-1566/2019-3/09-08>.
9. Shyshkin V., Onyshchenko O., Cherniak K. Сучасні підходи до управління складською логістикою. *Менеджмент та підприємництво: тренди розвитку*. 2020. № 2(12). С. 105–117. DOI: <https://doi.org/10.26661/2522-1566/2020-2/12-08>.
10. Зенг С., Несторенко О., Несторенко Т., Моркунас М., Волков А., Балежентіс Т., Чжан Ч. EOQ для швидкопсувних товарів: модифікація моделі Вілсона для роздрібних торговців продуктами харчування. *Технологічний та економічний розвиток економіки*. 2019. № 25(6). С. 1413–1432. DOI: <https://doi.org/10.3846/tede.2019.11330>
11. Galkin A., Popova Y., Chuprina E., Shapovalenko D. Interaction of logistics 4.0 and consumer oriented marketing using ICT. *Proceedings of the 33rd International Business Information Management Association Conference, IBIMA 2019: Education Excellence and Innovation Management through Vision 2020. Granada, 2019*. С. 6751–6760.
12. Попова Ю. М., Брега В. Я., Савченко А. В. Логістичний центр як спосіб підвищення ефективності транспортного підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2018. Випуск 24. DOI: <http://www.market-infr.od.ua/uk/24-2018>.
13. Попова Ю. М., Пронь С. В., Загородня Ю. В. Питання вдосконалення транспортно-логістичного менеджменту в період світової пандемії. *Вісник ХНАУ. Серія «Економічні науки»*. 2020. № 4. Том 2. С. 17–26. DOI: <https://doi.org/10.31359/2312-3427-2020-4-2-17>.
14. Пільгуй Н. А. Історія світових економічних ідей: монографія. Київ: «Либідь». 1992. 292 с.
15. Трушкіна Н. Удосконалення організаційно-економічного механізму управління логістичною діяльністю підприємства. *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2019. № 5(1868-2020-101). С. 156–172.
16. Гладій І. О. Особливості обліку матеріальних витрат підприємства складського господарства. *Вісник соціально-економічних досліджень*, 2012. № 2. С. 52.
17. Кучмесв О. О. Особливості управління матеріальними потоками в логістичних системах торговельних підприємств. *Причорноморські економічні студії*. 2018. № 30 (1). С. 99–103.
18. Безгінова Л. І., Олініченко К. С. Концептуальна модель управління товарними запасами на підприємствах роздрібної торгівлі. *Бізнес Інформ*. 2014. № 9. С. 224–229.
19. Піддубна Н. М., Кирічок А. В. Оптимізація розташування розподільних центрів в логістичній підсистемі розподілу. *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля: Фізичні науки*. 2019. № 3 (251). С. 135–143.

References:

1. Oklander M. A. (2008) *Lohistyka: pidruchnyk [Logistics: A Textbook]*. K.: Center of educational literature. 346 p. (in Ukrainian)
2. Krykavskiy Ye. V., Nakonechna T. V. (2016) Vid kholodnoi lohistyky do lantsiuhiv kholodnykh postavok [From cold logistics to cold supply chains]. *Bulletin of the Lviv Polytechnic National University. Logistics*, no. 846, pp. 9–84.
3. Nikishyna O. V. (2020) Inkluzyvnyi pidkhid do formuvannia lohistrychnykh lantsiuhiv ahrarnoho rynku Ukrainy [An inclusive approach to the formation of logistics chains of the agricultural market of Ukraine]. *Economy of agro-industrial complex*, no. 1, pp. 46–55.
4. Savenko I. I., Sedikov D. V. (2020) Lohistrychnyi menedzhment, yak instrument optymizatsii lohistrychnykh vytrat [Logistics management as a tool for optimizing logistics costs]. *Food Industry Economics*, no. 12(3).
5. Dybchuk L. V., Pchelianska H. O. (2019) Marketynhovo-lohistrychna model dystrybutsii na prodovolchomu rynku [Marketing and logistics model of distribution in the food market]. *Problems of Economy*, no. 37(3).
6. Pchelianska H., Stefanenko K. (2020) Tsinoutvorennia lohistrychnykh posluh [Pricing of logistics services]. *A young scientist*, no. 11 (87), pp. 197–200.
7. Shyshkin V. O., Bakhmetova Ya. Iu. (2019) Perspektyvy vykorystannia lohistrychnoi stratehii yak umova zabezpechennia konkurentosproможnosti pidpriemstva [Prospects for the use of logistics strategy as a condition for ensuring the competitiveness of the enterprise]. *Modern Economics*, no. 14(2019), pp. 296–300. Available at: [https://doi.org/10.31521/modecon.V14\(2019\)-46](https://doi.org/10.31521/modecon.V14(2019)-46).
8. Shyshkin V., Nikolayevska A. (2019) Proektuvannia lohistrychnykh system yak skladova efektyvnoho funktsionuvannia pidpriemstva [Design of logistics systems as a component of effective functioning of the enterprise]. *Management and entrepreneurship: development trends*, no. 3(09), pp. 107–116. Available at: <https://doi.org/10.26661/2522-1566/2019-3/09-08>.

9. Shyshkin V., Onyshchenko O., Cherniak K. (2020) Suchasni pidkhody do upravlinnia skladskoiu lohistykoiu [Modern approaches to warehouse logistics management]. *Management and entrepreneurship: development trends*, no. 2(12), pp. 105–117. Available at: <https://doi.org/10.26661/2522-1566/2020-2/12-08>.
10. Zenh S., Nestorenko O., Nestorenko T., Morkunas M., Volkov A., Balezhtentis T., Chzhan Ch. (2019) EOQ dla shvydkopsuvnykh tovariv: modyfikatsiia modeli Vilsona dla rozdrubnykh torhovtsiv produktamy kharchuvannia [EOQ for perishable goods: a modification of the Wilson model for food retailers]. *Technological and economic development of the economy*, no. 25(6), pp. 1413–1432. Available at: <https://doi.org/10.3846/tede.2019.11330>.
11. Galkin A., Popova Y., Chuprina E., Shapovalenko D. (2019) Interaction of logistics 4.0 and consumer oriented marketing using ICT. *Proceedings of the 33rd International Business Information Management Association Conference, IBIMA 2019: Education Excellence and Innovation Management through Vision 2020*. Granada, pp. 6751–6760.
12. Popova Yu. M., Breha V. Ia., Savchenko A. V. (2018) Lohistychnyi tsentr yak sposib pidvyshchennia efektyvnosti transportnoho pidprijemstva [Logistics center as a way to improve the efficiency of a transport enterprise]. *Market infrastructure*, vol. 24. Available at: <http://www.market-infr.od.ua/uk/24-2018>.
13. Popova Yu. M., Pron S. V., Zahorodnia Yu. V. (2020) Pytannia vdoskonalennia transportno-lohistrychnoho menedzhmentu v period svitovoi pandemii [Issues of improving transport and logistics management during the global pandemic]. *KHNAU Bulletin. Series "Economic Sciences"*, no. 4, vol. 2, pp. 17–26. Available at: <https://doi.org/10.31359/2312-3427-2020-4-2-17>.
14. Pilhui N. A. (1992) Istoriia svitovykh ekonomichnykh idei: monohrafiia [History of world economic ideas: a monograph]. Kyiv: "Libid", 292 p. (in Ukrainian)
15. Trushkina N. (2019) Udoskonalennia orhanizatsiino-ekonomichnoho mekhanizmu upravlinnia lohistrychnoiu diialnistiu pidprijemstva [Improvement of the organizational and economic mechanism of managing the logistics activities of the enterprise]. *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*, no. 5 (1868-2020-101), pp. 156–172.
16. Hladii I. O. (2012) Osoblyvosti obliku materialnykh vytrat pidprijemstva skladskoho hospodarstva [Peculiarities of accounting for material costs of a warehouse enterprise]. *Bulletin of socio-economic research*, no. 2, pp. 52.
17. Kuchmieiev O. O. (2018) Osoblyvosti upravlinnia materialnymy potokamy v lohistrychnykh systemakh torhovelykh pidprijemstv [Peculiarities of material flow management in logistics systems of trade enterprises]. *Black Sea Economic Studies*, no. 30 (1), pp. 99–103.
18. Bezghinova L. I., Olinichenko K. S. (2014) Kontseptualna model upravlinnia tovarnymy zapasamy na pidprijemstvakh rozdrubnoi torhivli [Conceptual model of inventory management at retail enterprises]. *Business Inform*, no. 9, pp. 224–229.
19. Pidubna N. M., Kyrichok A. V. (2019) Optymizatsiia rozdashuvannia rozpodilnykh tsentriv v lohistrychnii pidsystemi rozpodilu [Optimizing the location of distribution centers in the distribution logistics subsystem]. *Bulletin of the Eastern Ukrainian National University named after Volodymyr Dahl: Physical sciences*, no. 3 (251), pp. 135–143.

Semenda Olha

Uman National University of Horticulture

PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF ENTREPRENEURIAL ACTIVITY IN LOGISTICS SUBSYSTEMS

The modern supply chain is a network system focused on the management process from production to final delivery. This requires appropriate management, as well as options for technical solutions, which are increasingly used in all areas. Business, internal and social aspects increasingly define what logistics must achieve and determine which individual services need to be improved. Each individual logistics service has a certain dependent relationship with other services. This interdependent relationship can cause one performance to have little effect on another when optimized, meaning it can be relatively neutral. However, it is equally possible that an improvement in one aspect will have a beneficial effect on another, or a negative effect on other logistics outcomes. In any case, optimization of the logistics system and related measures lead to increased costs or negatively affect other values of delivery efficiency. The article examines the target functions of entrepreneurial activity in a fragmentary manner, divided into income generation and frugality and based on its theoretical and methodological apparatus. The main attention is paid to the participation and prospects of the development of entrepreneurial activity in solving tasks to be solved in logistics. The purpose of the article is to reveal the possibility of practical use of entrepreneurial activity in logistics. In connection with this, there was a need to conduct an express analysis of the multifaceted content of the concept of entrepreneurial activity. It has a theoretical and methodological focus. Theoretical – in the form of a set of certain ideas and views, a set of provisions of activity as an object or category, united by common features, principles and factors. Methodological – in the form of a set of applied techniques and methods, ways and means of activity. Entrepreneurship is to one degree or another an important part of almost all activities aimed at the production of products, performance and provision of various services. In order to increase the efficiency of the use of warehouse space and volumes, as well as vehicles in terms of time and carrying capacity, to minimize product losses during loading, unloading and transportation, to increase the productivity of warehouse workers, a number of measures must be taken. Entrepreneurship actively participates in solving logistics tasks in almost all areas, including transport and maintenance, production, material and technological supply, inventory management, sales of products to consumers. The development of technical progress, especially information technologies, and even the appearance of modern production and economic-technical equipment used in logistics, will allow to expand and deepen the methods and tools used in business activities, including economic-mathematical methods. and models for improving logistics efficiency in its various subsystems and as a whole.

Keywords: logistics, entrepreneurial activity, logistics concept, subsystem, tasks.

JEL classification: D30, D51, D 61, P41, R40